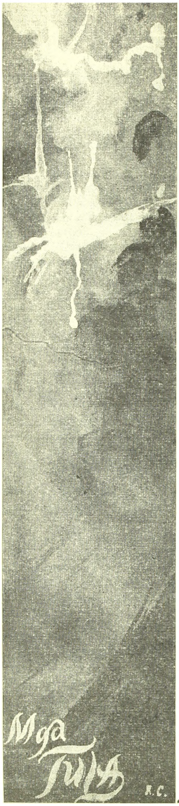

Sa Aming Nayon

DOLCEMINA ONG, B.S.E.-IV

dagling lumilitaw sa isipan
isang pangyayaring matagal nang nakaraan
may dalang tuwa at kasiglahan
may dala ring bakas ng kalungkutan

panahon noon ng bakasyon
sa aming nayo'y may pagpupulong
maraming tao sa plasa'y naiipon
pati ang tatay at tatlo kong ninong

indong, siyang tawag sa tatay ko
gorio, sa pangunang ninong ko
kikoy ang doon sa ikatlo
ang sa ikalawa nama'y mang kadyo

nang magsalita ang pinunong bayan
ang lahat ay walang imikan
maliban kay tatay at mang kadyo
si kikoy at si gorio

ang kani-kanilang maybahay ang pinag-
uusapan
at silang lahat ay nagkakaunawaan
na parang tigre raw kung sa bakbakan
ang mga babaing walang isipan

kaya sila'y gumawa ng paraan
na sa makalawa'y manalo sa bakbakan
at si mang kadyo ang nagmungkahi
na lalabas raw sa bahay ng pakunwari

ang apat na magkaibiga'y nagkasunduan
at nang matapos ang kanilang usapan
iisa-isa't sa bahay nag-uuwian
handang-handa nang makilaban

nang umaga ring yaon
sa plasa rin ang apat humantong
kuwento nila'y di magkaiba
lahat sila'y may nalabing isang mata

ang bawat isa'y pinagsabihan
siyang sanhi ng kaguluhan
kaya nang sila'y nagkainitan
sila na rin ang nagbugbugan

nang dumating ang mga tanod ng bayan
lahat sila'y dinala sa himpilan
kaya sinabi ng mga taong bayan
silang apat ay magkasama hanggang kamata-
yan

Buhangin ng Dalampasigan

V. A. FLORDELIZ

Oh, buhangin ng dalampasigan!
kay ganda mong pagmasdan!
Ang nagliliitan mong anyo,
ay ganda at sining ng karagatan.
Napakapalad mo —, mga yapak at bakas
ng magsing-irog ay nakatatak sa dibdib mo.
At nasa mga kamay mo ang mga
kasaysayan
ng pag-ibig sa buong mundo.
Malaya kang nakikipagharot,
Sa mga alon ng dalampasigan.
Ang lungkot ng sawi ay ma-
lulunasan kung kayo'y masilayan.
Ngunit ikaw'y di palaging ganyan.
Pagkat ikaw'y saksi rin ng kalupitan ni
kamatayan.
Malalamig na bangkay na minsa'y sa
iyo'y nakahimlay.
Oh, buhangin ng dalampasigan
katulad mo ay isang dulaan.
Iba't-ibang anyo ng Buhay ay
nagaganap sa iyong kandungan.

Daigdig ng Karukhaan

V. A. FLORDELIZ

Lumisan kang may dahilan.
Sa akala ko ba'y ako'y pinagtampuhan.
'yan pala'y napag-alaman mo,
na ako'y kasingbaba ng damo.

Ikaw'y bituin at bulaklak ng lipunan.
Kahit ako'y tumingala upang ikaw ay
mapagmasdan;
ay di maabot ng aba kong paningin,
Ang angkin mong kagandahan.

Ikaw'y sa akin umibig, gayon din ako.
Pagmamahalan at paglalambingan nati'y
lumikha ng isang paraiso.
Paraisong punong-puno ng kaligayahan,
ngunit nababalutan ng kahiwagaan.

Pagka't ang daigdig mo ay ginintuan,
samantalang ang sa aki'y luntian.
Nalilibutan ka ng kasaganaan,
Samantalang ang sa aki'y kalungkutan
Na siyang sanhi at dahilan upang ako'y
iyong iwasan sa daigdig ng karukhaan...

Lagi mong Sinasaktan Ang sino pang Nagmamahal sa Iyo

Ni SINFOROSO E. BUENVIAJE, COM.-IV

MASAKIT AMININ ang katotohanang may isang mahirap ipaliwanag na ugali ng taong saktan ang damdamin ng nagmamahal sa kanya. Ang nilalang na nagmamahal ng lubos, na taos pusong umiibig sa kanya ay siya pang naging biktima ng kanyang walang karapatdapat na pagtitikis. Ngunit hindi niya nalaman na siya'y tagasunod lamang sa isang matagal nang salawikaing "Lagi mong Sinasaktan ang sino pang nagmamahal sa iyo."

Ang mga katagang ito'y winika ng mga makata at sinambit ng mga manunulat, inawit ng mga dayuhan at isinalin sa Wikang Pilipino. Ito'y naging bukambibig ng balana ngunit hindi nila isinapuso at inunawa ang angkop na kahulugan nito. At naging sikat na awitin sa himig ng isang masamyong tugtugin at ang tamis nito'y tumatagos sa kaibuturan ng ating puso.

"Ngunit bakit mo nga ba sinaktan ang damdamin ng taong 'di mo dapat saktan, bakit?"

Sa dalawang magkatipan malimit mangyaring hindi isina-alang-alang ng isa ang kabanalan ng pagmamahal ng katipan datapuwa't naging taksil ito sa kanilang pag-iibigan hanggang sa isang araw ay magising ito sa kanyang pagkakamali. Ngunit sa kanyang pagkakagising ay naging huli na, sapagkat ito'y nakasugat na ng malalim sa damdamin ng minamahal at naging sanhi na ng pag-agos ng masaganang luha sa kaawa-awa. Nasaan ang katarungan at bakit mo siya sinaktan, masasabi mo ba sa akin ang dahilan? At tiyak na hindi mo masabi sapagkat hindi mo maintindihan ang iyong damdamin. Hindi mo kayang tarukin ang iyong damdamin...hinding-hindi...

Ang kasabihang "Huwag mong gawin

Sumpaan at Pangako

LOURDES B. UNABIA, B.S.E.-II

Sariwa pa niyaring di makakalimot kong isipan,
Yaong sumpaang wari'y ginto kung tularan,
Tanikalang nag-uugnay sa ating pusong
taos na nagmamahalan,
Bagama't nagkahiwalay at nagkalayo,
ay udyok ng ating kapalaran.

Sumpaang nagbigay kahulugan sa bawat
pintig ng ating puso,
Na sa mababagsik na alon ng kapalaran
kailanmay di maiigupo,
Pangakong taglay ang bantayog ng pangarap
at pag-ibig,
Gumuho man ang mundo'y palalo pa ring nakatindig.

Yao'y naganap sa isang sandaling kapanga-pangarap,
Damdamin nating tigib ng ligaya'y waring
nakalutang sa alapaap,
Mahinang hampas ng alon sa dalampasigang
ating kinauupuan,
Tila nakikiramay din sa ating paglisan.

Ang paglayo ko'y di dapat ipangamba
mahal ko,
Alaala mo'y gabay ko sampu ang iyong pangako,
Sa isakatuparan ng tagumpay na aking pinapangarap,
Maging katumbas man nito'y matinding paghihirap.

Dalangin kong mananatili kang tapat, at iyon pag-iingatan
Ang pag-ibig kong wagas na sa kandungan mo'y naiwan,
At pagsisikapan kong sa iyo'y di magbabago;
sa paglingap ay di magkukulang,
Maging kamatayan ma'y sa ati'y di
makahahadlang.

Dalangin ko ring maabot at aking makamtan
Ang lungatiin ng buhay na siya
kong inasam-asam,
Na maipagmamalaki ko't maihandog,
maialay,
Sa paanan ng mga nilikhang bahagi ng aking buhay.

Ayon Kay Rizal

RODULFO U. SANTOS

Noong araw bata pa si Rizal,
Lalaki lang daw ang nakapantalon;
Ngunit ngayon hindi na raw,
Pati sastrirya pangbabae na daw.

Si Maria ayon pa rin kay Rizal
Mahinhin ang kilos at kahalihalina;
Walang kulay sa pisngi, buhok hanggang paa,
Kapilas at tulad ni Eba.

Bakit ngayon buhok hanggang batok,
Pati ang barberya ay pinapasok,
Ang mga pisngi kulay asul at pula,
Parang nakasuot nga antipas ni "Drakula."

Kaya ngayon Adan magsikap ka,
Baka pati titulo mo mapalitan pa;
Ang turing sa iyo noon Padre de pamilya,
Malaking kahihiyan pag naging madre de pamilya ka.

Labis na ang takbo ng kabihasnan,
Marami na ang kusang nagpapabaya;
Darating ang araw pag sukdulan na ang pagkasugapa,
Walang mintis ay madadapa ka.

Ang sa akin at sa inyo ay paalala,
Huwag masasaktan sa aking pamumuna
Sa hangad kong muli tayong magsimula,
Matisod man tayo hindi basta mararapa.

Asahan mong ako'y babalik upang ating tutuparin,
Yaong sumpaa't pangakong bahagi na
ng bawat hangarin,
Katuparan ng kaligayahang nais, sa ati'y itinakda,
Ng Dakilang higit na makapangyarihan
sa lahat ng nilikha.

---

sa iyong kapuwa ang isang bagay na ayaw mong gagawin sa iyo" ay iyong sinuway. Ngunit papaano kung maging tumbalik ang pangyayari, halimbawa . . .

Ikaw naman ngayon ang taos-pusong umiibig sa iyong kasintahan, minahal mo siya ng buong katapatan, sinamba at iginagalang. Naging matapat sa inyong mga matatamis na pangako na sa dako pa roon ay naghihintay ang isang lalo pang magandang bukas na inyong paghahatian. Iginalang mo ng lubusan ang kanyang karangalan at pagkababae na huwag madungisan. Sinunod mo ang kanyang bawat naisin sapagkat ayaw mong masaktan ang kanyang damdamin. Sapagkat ayaw mong siya'y luluha at magtatampo, at gusto mong maging isang uliran na kasintahan. Ganyan katamis ang inyong pagmamahalan. . .hanggang . . .isang araw. . .

Ang babaing minamahal mo ay biglang nagtaksil at nagtalusira at ikaw ay kanyang iniwan. . . Biglang dumilim ang langit sa iyo. Nasugatan ang iyong puso ng isang sugat na napakalalim at sa wari'y hindi na maghihilom. Napakasakit pala ang mabigo. At ibig mo nang magpakamatay at tapusin ang lahat, ngunit nanaig ang iyong pagkatakot sa Diyos. Nalalaman mong ang pagpatiwakal ay isang malaking kasalanan laban sa kautusan ng Diyos. Kaya ang minabuti mong ginawa ay ang pilit siyang limutin, pinilit mong magpakabuti sa iyong pag-aaral, hanggang sa nagtagal, ay pinaghilom ng panahon ang sugat ng iyong puso, sapagkat ang PANAHON ay siyang mabisang lunas ng lahat.

At ngayon ay naitanong mo sa iyong sarili. "Bakit ako sinaktan ng aking mahal—akong siyang 'di niya dapat saktan?" Bakit. . . O bakit?. . . Ngunit kung iyong naala-ala ang kahapong nagdaan, kung iyo pang naala-ala ang iyong ginawa sa iyong unang kasintahan. . .naging malimutin ka na ba nang ikaw rin ay nagtaksil? Nang saktan mo rin ang damdamin at puso ng babaing tunay na umiibig at nagmamahal sa iyo? Ano man ang hapdi at kirot na iyong ginawa ay siya mo ring naramdaman." Hindi mo sana sinaktan ang damdamin ng taong 'di mo dapat saktan."

Uli-uli ay huwag gawin sa kapuwa ang isang bagay na ayaw mong gagawin sa iyo. Maliwanag ba?